

Sygnatura akt: V GC 573/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 10 grudnia 2020r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu, V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2020r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: 4 (...) Spółka komandytowa z siedzibą w O. W..

przeciwko: R. G.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego R. G. na rzecz powódki 4 (...) Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. kwotę 547,97 euro (pięćset czterdzieści siedem euro 97/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 06 kwietnia 2020r. do dnia zapłaty,
- zasądza od pozwanego R. G. na rzecz powódki 4 (...) Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. kwotę 1.117,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 917,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 573/20

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 06 kwietnia 2020 r. (data wpływu) powódka 4 G. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o zasądzenie od pozwanego R. G. kwoty 547,97 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż roszczenie objęte pozwem wynika z umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr 4ZW/16/4 (...) /20/ (...) /RUDA. Podniosła, że na mocy przedmiotowej umowy rozpoczęła czynności windykacyjne w celu wyegzekwowania należności od dłużnika (...). Ponieważ odzyskanie zadłużenia na drodze polubownej okazało się niemożliwe, powódka skierowała do pozwanego pismo z prośbą o uiszczenie wymaganych opłat sądowych, do czego ten był zobowiązany na mocy postanowień umowy. Powódka wskazała, że wobec braku reakcji pozwanego wysłała do niego pismo ponagląjące, a po upływie określonego w nim terminu rozwiązała umowę z prawem do wynagrodzenia. Jednocześnie poinformowała pozwanego, że pełnomocnictwo procesowe i szczególne w sprawie wygasło oraz wezwała go do zapłaty kwoty 547,97 euro. Pełnomocnik powódki wskazał, że kwota dochodzona pozwem wynika

z §12 pkt 8 łączącej strony umowy.

Dnia 20 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w osobie Starszego referendarza sądowego wydał w sprawie V GNc 1359/20 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił żądanie pozwu.

Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i w dniu 19 maja 2020 r. (data wpływu) złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Nadto podniósł zarzut braku właściwości tut. Sądu i wniósł o przekazanie sprawy do sądu właściwego z uwagi na miejsce zamieszkania pozwanego oraz o pominięcie przepisów o postępowaniu gospodarczym. Zakwestionował roszczenie powódki co do zasady i co do wysokości. Zarzucił również powódce nadużycie prawa i naruszenie art. 5 kc.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2020 r. Sąd oddalił wniosek pozwanego o przekazanie sprawy sądowi właściwemu z uwagi na jego miejsce zamieszkania. Postanowił również rozpoznać sprawę z pominięciem przepisów o postępowaniu gospodarczym zawartych w tytule VII dziale IIa kpc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka 4 (...) Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie działalności wspomagającej usługi finansowe. Natomiast pozwany R. G. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) R. G. w S. w oparciu o wpis do (...). W okresie od dnia 31 października 2019 r. do dnia 03 lutego 2020 r. działalność ta była zawieszona.

(fakty bezsporne, a nadto wydruk (...) k. 29, 45).

Pozwany w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej zawarł z (...) z siedzibą w G. ustną umowę o dzieło. Przedmiotem tej umowy było wykonanie prac montażowych w bibliotece w H. w Niemczech. Po zakończeniu robót pozwany wystawił na rzecz zlecającej dzieło dwie faktury VAT na łączną kwotę 2.970 euro.

(dowód: oświadczenie pozwanego k. 56, faktury VAT k. 57, 58).

W dniu 23 stycznia 2020 r. pozwany R. G. zawarł z powódką 4 (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową z siedzibą w O. W.. umowę windykacji roszczeń pieniężnych nr 4ZW/16/4 (...)/20/ (...)/RUDA. Przedmiotem umowy było zlecenie powódce windykacji niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych przysługujących pozwanemu względem dłużnika (...) z siedzibą w G. w kwocie 2.970,00 euro.

Zgodnie z §2 łączącej strony umowy powódka była upoważniona do dokonywania w imieniu pozwanego wezwań do zapłaty, prowadzenia negocjacji z dłużnikiem zmierzających do polubownego zakończenia sprawy, w tym do zawarcia ugody z dłużnikiem, a także prowadzenia postępowania sądowego przed sądem I i II instancji oraz postępowania egzekucyjnego.

W myśl §4 umowy powódka w pierwszej kolejności miała wezwać dłużnika listem poleconym do zapłaty długu wyznaczając stosowany termin zapłaty (pkt 1). W przypadku braku zapłaty w wyznaczonym terminie lub braku odpowiedzi dłużnika na wezwanie, miała podjąć niezwłocznie dalsze czynności windykacyjne w celu uzyskania zaspokojenia roszczenia objętego umową. Powódce przysługiwało prawo doboru przewidzianych przepisami prawa, niezbędnych czynności windykacyjnych w celu skutecznego wyegzekwowania dochodzonego od dłużnika roszczenia,

łącznie ze skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. Decyzja co do rodzaju i kolejności podejmowanych czynności windykacyjnych należała wyłącznie do powódki (pkt 2).

Zgodnie z §5 łączącej strony umowy za przeprowadzenie czynności windykacyjnych wierzytelności objętych umową powódce przysługiwało wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15% należności głównej, powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczone od należności głównej, zwane w umowie wynagrodzeniem (pkt 1). Pozwany bez względu na przyczynę niewykonania lub niewłaściwe wykonanie zobowiązania ze swojej strony odpowiadał z powodów określonych w §6 pkt 5, 8 i 9, §7 pkt 3, §8, §9 oraz §12 pkt 5 i 12, a także zawarcia ugody z dłużnikiem bez zgody powódki na podstawie art. 473 kc (pkt 2). Wysokość zryczałtowanego odszkodowania była taka sama, jak wynagrodzenia określonego w §5 pkt 1.

W myśl §6 pkt 4 wszelkie koszty związane z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej i komorniczej ponosił pozwany, za wyjątkiem kosztów zastępstwa procesowego. Zgodnie zaś z treścią §6 pkt 8 w przypadku wezwania pozwanego przez powódkę do uiszczenia opłaty sądowej i skarbowej w celu wniesienia pozwu do sądu termin uiszczenia opłaty został ustalony na 3 dni od daty tego wezwania. W przypadku nieuiszczenia wymaganych opłat powódka miała prawo traktować ich brak jako rezygnację z drogi sądowej i tym samym, jako wypowiedzenie łączącej strony umowy. Przysługiwało jej wówczas prawo do wynagrodzenia zgodnie z treścią §5 umowy oraz prawo żądania zwrotu wygenerowanych kosztów zastępstwa prawnego.

Zgodnie z treścią §7 strony zgodnie oświadczyły, iż na każdym etapie postępowania pozwany zobowiązany był do współdziałania z powódką (pkt 2 zd. 1). Powódka miała prawo wypowiedzieć umowę z prawem do wynagrodzenia określonego w §5 umowy, jeżeli pozwany uchybi temu obowiązkowi (pkt 3 zd. 1).

W myśl §12 pkt 4 każdej ze stron przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy, bez podania przyczyn, z tygodniowym okresem wypowiedzenia, na piśmie, za wyjątkiem §9 pkt 3. Zgodnie zaś z pkt 5 powołanej regulacji, w tym przypadku powódce przysługiwało prawo do wynagrodzenia określonego w §5 pkt 1. Zgodnie z §12 pkt 6 powódka mogła jednostronnie odstąpić od umowy w przypadku, gdy wierzytelności okazały się sporne. W myśl §12 pkt 8 termin płatności został przez strony ustalony na 7 dni, chyba że inny podmiot ustali termin krótszy. Zgodnie z pkt 11 walutą kontraktu była windykowana wierzytelność.

W myśl §12 pkt 15 umowy pozwany oświadczył, iż zapoznał się z treścią umowy i ją podpisał po jej przeczytaniu, nie wnosząc żadnych zastrzeżeń.

(dowód: umowa windykacji roszczeń pieniężnych k.6-10, załącznik nr 1 do umowy k. 11, pełnomocnictwo szczególne k. 12).

Umowa została zawarta w domu pozwanego. Przedstawiciel powódki przedłożył pozwanemu dokumenty, które ten podpisał i opatrzył swoją pieczęcią firmową. Napisał również oświadczenie dołączone do umowy i przekazał mu faktury. Jej zakres został omówiony przez przedstawiciela powódki. Pozwany miał możliwość zapoznania się z treścią umowy przed jej podpisaniem, z czego nie skorzystał. Stawki procentowe zawarte w treści umowy nie zwróciły jego uwagi. Komplet dokumentów podpisany przez prezesa zarządu powódki pozwany otrzymał kilka dni później. Po podpisaniu umowy pozwany próbował telefonicznie skontaktować się z powódką, jednakże bezskutecznie. Pozwany nie otrzymał od powódki żadnego raportu z przeprowadzonych przez nią czynności.

(dowód: umowa windykacji roszczeń pieniężnych k.6-10, załącznik nr 1 do umowy k. 11, pełnomocnictwo k. 12, zeznania świadka W. B. k. 68v-69, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:03:05-00:13:00, przesłuchanie pozwanego R. G. k. 69v-70, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:19:57-00:34:30).

Pismem z dnia 24 stycznia 2020 r. powódka wezwała dłużnika D-COMPANY Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. do zapłaty wierzytelności przysługującej pozwanemu wraz z odsetkami w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania

sądowego. Do wezwania dołączyła ostateczne wezwanie do zapłaty oraz pełnomocnictwo windykacyjne. Wezwanie doręczono dłużnikowi za pośrednictwem poczty w dniu 31 stycznia 2020 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 16, potwierdzenie odbioru przesyłki pocztowej k. 19).

Pracownica powódki kontaktowała się telefonicznie z dłużnikiem w celu ustalenia, czy przyznaje istnienie zobowiązania i jego wysokość. Było ok. 15 telefonów oraz sms-y. Dłużnik zakwestionował żądanie pozwanego. Miał przysłać pismo uzasadniające jego stanowisko, ale tego nie zrobił. Przestał też odbierać telefony od powódki. Sprawa została więc przekazana

z działu windykacji polubownej do działu sądowego.

(dowód: zeznania świadka E. R. k. 69, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:13:12-00:19:00).

Mailiem z dnia 04 lutego 2020 r. powódka poinformowała pozwanego o zamiarze skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jednocześnie wezwała go do uiszczenia na wskazane konto bankowe kwoty 767,00 zł na poczet kosztów procesu, w tym 750,00 zł na poczet opłaty sądowej i 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania.

(dowód: e-mail k. 18, wezwanie do opłat k. 19).

Pozwany nie uregulował żądanej kwoty w określonym terminie.

(fakt bezsporny).

Pismem z dnia 11 lutego 2020 r. powódka ponownie wezwała pozwanego do uiszczenia zaliczki na poczet opłat sądowych w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Wezwanie zostało przesłane pozwanemu również za pośrednictwem poczty elektronicznej.

(dowód: pismo k. 20, wyciąg z pocztowej książki nadawczej k. 21, e-mail k. 22).

W piśmie z dnia 24 lutego 2020 r. powódka wypowiedziała pozwanemu łączącą strony umowę z powodu nieuiszczenia żądanych opłat. Jednocześnie wezwała go do zapłaty kwoty 547,97 euro w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania. Poinformowała go również, że

w przypadku uregulowania wynagrodzenia w określonym terminie pozwany uzyska rabat w wysokości 30%. Nadto powódka zawiadomiła pozwanego, że w przypadku braku zapłaty w określonym terminie skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego, bez ponownego wezwania. Poinformowała go także o wygaśnięciu pełnomocnictwa z dnia 23 stycznia 2020 r. Wezwanie nie zostało przez pozwanego odebrane i wróciło z adnotacją „nie podjęto w terminie”.

(dowód: wypowiedzenie umowy i wezwanie do zapłaty k. 13, potwierdzenie odbioru przesyłki pocztowej k. 14).

Z uwagi na nieodebranie wypowiedzenia umowy i wezwania do zapłaty powódka przesłała je pozwanemu ponownie za pomocą poczty elektronicznej w dniu 18 marca 2020 r.

(dowód: e-mail k. 15).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów dołączonych do akt sprawy, zeznań świadków W. B. i E. R. oraz przesłuchania pozwanego R. G.

Za wiarygodne Sąd uznał dokumenty, z których dowód przeprowadzono w toku postępowania. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony procesu (art. 210§2 kpc i art. 230 kpc).

Sąd w dał wiarę zeznaniom świadka E. R. w całości. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w pozostałych dowodach zgromadzonych w sprawie. Stworzyły logiczny ciąg okoliczności związanych z rodzajem i przebiegiem czynności windykacyjnych podejmowanych przez powódkę w ramach łączącej strony umowy. Nadto zeznania te nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 229§2 kpc i 230 kpc).

Sąd nie uznał za prawdziwe zeznań świadka E. B., że windykacja zlecona powódce miała być prowadzona wyłącznie polubownie. Jest to sprzeczne z zapisami umowy łączącej strony oraz oświadczeniem złożonym przez pozwanego przy zawarciu umowy,

z którego jednoznacznie wynika, że przekazał powódce sprawę do postępowania windykacyjno-sądowego. Nie dał jej również wiary, że umowa łącząca strony została przez pozwanego wypowiedziana. Twierdzenie to było gołosłowne. Nie zostało poparte żadnym dokumentem. W pozostałym zakresie Sąd uznał zeznania świadka za wiarygodne. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Nadto zeznania te nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 229§2 kpc i 230 kpc).

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego R. G. co do charakteru zleconej windykacji i faktu wypowiedzenia umowy z przyczyn, z jakich uznał za nieprawdziwe zeznania świadka E. B.. Jego twierdzenia w tym zakresie były gołosłowne, nie zostały poparte żadnymi dokumentami. Należało je uznać wyłącznie za efekt przyjętej linii obrony. W pozostałym zakresie Sąd uznał zeznania pozwanego za wiarygodne. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Nadto zeznania te nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 229§2 kpc i 230 kpc).

Sąd zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła od pozwanego zapłaty wynagrodzenia za świadczone usługi w ramach łączącej strony umowy windykacji roszczeń pieniężnych.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że w dniu 23 stycznia 2020 r. strony procesu zawarły umowę o windykacji roszczeń pieniężnych.

Wobec tego, iż umowa taka nie została uregulowana wprost w przepisach prawa cywilnego (jest to umowa nienazwana) należy do niej odpowiednio stosować przepisy

o umowie zlecenia, bowiem jest ona w istocie zleceniem windykacji należności. Zatem podstawą roszczenia powódki jest art. 735 kc, zgodnie z którym za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie, przy czym stosownie do art. 744 kc w razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy.

Taką odmienną regulację przewidywała łącząca strony umowa o windykacji roszczeń pieniężnych, bowiem należne powódce wynagrodzenie zostało zastrzeżone także w sytuacjach, gdy wykonanie przez nią zlecenia stało się niemożliwe lub utrudnione na skutek zaniechania pozwanego, związanego z niewykonaniem przez niego przyjętych obowiązków.

Zgodnie z treścią §6 pkt 8 w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego zleceniobiorca był zobowiązany do uiszczenia wymaganych opłat sądowych

w terminie 3 dni od daty wezwania. Ich brak zleceniobiorca miał prawo potraktować jako rezygnację z drogi sądowej. Przysługiwało mu wówczas prawo do wynagrodzenia zgodnie

z treścią §5 umowy oraz prawo żądania zwrotu wygenerowanych kosztów zastępstwa prawnego. Natomiast w myśl §7 pkt 2 i 3 strony zgodnie oświadczyły, iż na każdym etapie postępowania zleceniodawca zobowiązany jest do współdziałania ze zleceniobiorcą, zaś zleceniobiorca miał prawo wypowiedzieć umowę z prawem do wynagrodzenia określonego w §5 umowy, jeżeli zleceniodawca uchybi temu obowiązkowi.

Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, iż mimo wezwania do zapłaty dłużnik pozwanego nie uregulował żądanej należności. Powódka zdecydowała zatem, co było jej uprawnieniem w świetle łączącej strony umowy, o wystąpieniu na drogę postępowania sądowego. Pozwany był dwukrotnie wzywany do uiszczenia kosztów niezbędnych do wszczęcia sprawy, jednakże bezskutecznie.

Podkreślić należy, że przedmiotowa umowa reguluje szczegółowo prawa i obowiązki stron, a w szczególności jednoznacznie określa jakie koszty, w jakiej wysokości i kiedy pozwany zobowiązał się pokryć oraz w jakiej wysokości i kiedy będzie zobowiązany zapłacić wynagrodzenie należne powódce.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego w sprzeciwie zarzutu, jakoby powódka nie wykonała żadnych czynności zmierzających do wyegzekwowania długu, należy wskazać, iż wbrew jego twierdzeniom powódka wykazała, iż podjęła wobec dłużnika pozwanego działania windykacyjne na etapie przedsądowym (wykonała szereg telefonów do dłużnika, wysyłała do niego sms-y, sporządziła i przesłała dłużnikowi wezwanie do zapłaty), a których nie mogła sfinalizować z uwagi na brak właściwego współdziałania ze strony pozwanego. Pozwany po wezwaniach do uiszczenia zaliczki na poczet kosztów sądowych, którą powinien wpłacić stosownie do przyjętego zobowiązania w tym zakresie, co wynika wprost z brzmienia umowy, zachował się biernie. Jego zaniechanie w konsekwencji skutkowało wypowiedzeniem umowy przez powódkę i zrodziło obowiązek zapłaty umówionego wynagrodzenia stosownie do zapisów umowy.

Przy czym ponownie podkreślić należy, że stosownie do zawartej przez strony umowy pozwany przyjął na siebie szereg obowiązków, w tym obowiązek uiszczenia kosztów związanych z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej, o czym pozwany wiedział lub co najmniej powinien wiedzieć skoro, jak wynika to z materiału dowodowego (§12 pkt 15 umowy) zapoznał się z treścią umowy i ją podpisał po jej przeczytaniu, bez żadnych zastrzeżeń. Przyjąć zatem należało, że znał postanowienia umowy.

Pozwany słuchany na rozprawie zeznał, że nie zapoznał się dokładnie z treścią umowy. Podkreślić w tym miejscu należy, że nie można mówić o błędzie co do czynności prawnej

w sytuacji, gdy ktoś składa podpis na dokumencie bez uprzedniego przeczytania go. Postawa osoby składającej oświadczenie, świadomie wykluczająca możliwość poznania stanu faktycznego, wyłącza błąd. Osoba, która świadomie podpisuje dokument nie znając jego treści, nie myli się, lecz świadomie akceptuje oświadczenia zawarte w dokumencie. Okolicznością, która wyklucza możliwość skutecznego powoływania się na błąd, jest też sytuacją, gdy mylne wyobrażenie o treści czynności prawnej zostało spowodowane niedbalstwem strony.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego zarzutu, iż roszczenie powódki jest bezzasadne z uwagi na dokonane przez niego wypowiedzenie łączącej strony umowy należy wskazać, iż pozwany tej okoliczności w żaden sposób nie wykazał. Nadto, gdyby nawet doszło do skutecznego wypowiedzenia łączącej strony umowy, czynność ta nie pozbawiłaby powódki należnego jej wynagrodzenia bowiem z §12 pkt 5 wprost wynika, iż w takiej sytuacji przysługuje jej uzgodniona przez strony prowizja.

Podkreślić należy, iż przedmiotowa umowa została zawarta pomiędzy podmiotami będącymi przedsiębiorcami, w ramach zasady swobody umów, w warunkach umożliwiających stronie pozwanej swobodne podjęcie decyzji o jej podpisaniu. Ponadto należy zwrócić uwagę na okoliczność, iż to pozwany na skutek niewywiązania się z przyjętych stosownie do umowy obowiązków uniemożliwił powódce kontynuowanie czynności windykacyjnych, w związku z czym powódka została pozbawiona spodziewanego wynagrodzenia prowizyjnego. Zaznaczyć należy, iż zarówno powódka jak i pozwany prowadzą działalność gospodarczą. Współczynnik należytej staranności związany z rozsądną oceną skutków stosunku zobowiązaniowego jest w tym przypadku zwiększony.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się na tendencje do nakładania na przedsiębiorców coraz większej ilości obowiązków, zwiększając tym samym zakres ich odpowiedzialności. Judykatura jednoznacznie wskazuje, że należyta staranność wymagana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności, uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej

działalności gospodarczej (por: wyrok SN z dnia 17 sierpnia 1993 r., III CRN 77/93; oraz wyrok SN z dnia 02 kwietnia 2014 r., IV CSK 404/13). Zatem pozwany winien dochować należytej staranności związanej z podjęciem decyzji o zawarciu przedmiotowej umowy, a skoro ją zawarł i zaakceptował zawarte w niej warunki, powinien wywiązać się z przyjętych na siebie zobowiązań.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł zarzucił również powódce nadużycie prawa i naruszenie art. 5 kc.

Zgodnie z najnowszym orzecnictwem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, sprzeczność czynności prawnej z zasadami współżycia społecznego występuje dopiero wtedy, gdy umowa nie respektuje określonego zakazu znajdującego głębokie uzasadnienie aksjologiczne - moralne, tj. zawiera treść lub cel moralnie zakazany, oraz gdy nie zawiera treści wynikającej z normy o charakterze moralnym, np. narusza wolność człowieka, swobodę działalności gospodarczej, równość stron, wolną konkurencję, godzi w rodzinę lub dobro dziecka. Korzystanie z zasad współżycia społecznego jako podstawy uznania czynności prawnej za nieważną wymaga zachowania szczególnej ostrożności. Sąd przyjmując taką sprzeczność, powinien ustalić na czym polega ta sprzeczność (jaka konkretnie zasada została naruszona), przez kogo, w jaki sposób i na czym samo naruszenie polega i z jakich przyczyn. Odwołanie się ogólnie do klauzul generalnych czy wartości przez nie chronionych może prowadzić do niedopuszczalnej arbitralności w stosowaniu prawa i w rezultacie spowodować naruszenie zasady pewności obrotu, która w gospodarce rynkowej ma zasadnicze znaczenie. Sąd powinien dokonać własnych ustaleń w przedmiocie okoliczności istotnych dla stosowania art. 58§2 kc, następnie dokonać wykładni istotnych z tego punktu widzenia postanowień umowy i dopiero do tak ustalonego ich sensu rozważyć możliwość zastosowania normy wynikającej z tego przepisu (por. wyrok SN z dnia 12 października 2017 r., IV CSK 660/16).

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd nie doszedł do przekonania, że istnieją przesłanki skutkujące uznaniem łączącej strony umowy za nieważną. Powódka przeprowadziła przedsądowe postępowanie windykacyjne wobec dłużnika pozwanego. Wywiązała się zatem ze swoich obowiązków. Zgodnie z postanowieniami umowy należało się jej za to wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 15% wartości należności głównej powiększonej o podatek VAT. Pozwany zaś nie wykazał, że jest to wynagrodzenie zawyżone, niewystępujące i nieakceptowane na rynku usług windykacyjnych. Przy czym należy podkreślić, że podpisując umowę pozwany zaakceptował jej treść również w tym zakresie. Przy czym nie bez znaczenia jest fakt, iż na etapie zawierania umowy pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jej treści, nie dopytywał się o szczegóły i nie żądał żadnych wyjaśnień. Na okoliczności te zaczął wskazywać dopiero, gdy powódka zażądała kwot należnych jej z tytułu przedmiotowej umowy. Zatem podniesienie tych zarzutów w toku niniejszego postępowania należy uznać za przejaw obranej taktyki procesowej pozwanego związanej z przyjętą linią obrony.

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego jednoznacznie wynika również, że powódka podjęła czynności zmierzające do uzyskania od pozwanego opłaty sądowej, do uiszczenia której pozwany zobowiązał się stosownie do warunków umowy. Powódka udowodniła, iż pozwany był powiadomiony o obowiązku uiszczenia tych opłat oraz posiadał wiedzę o wysokości oraz terminie ich uiszczenia jak również skutkach braku wpłaty. Mimo tego nie uregulował żądanych kwot, warunkujących wystąpienie z pozwem do Sądu. Pozwany zaś nie wykazał, by mógł skutecznie uchylić się od tego obowiązku.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne powództwo należało uwzględnić w całości, o czym Sąd orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O obowiązku zapłaty odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie w transakcjach handlowych Sąd orzekł na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 684), zgodnie z którym

w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie

w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie

i wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Przy czym powódka żądała odsetek od dnia wytoczenia powództwa, zaś Sąd zgodnie z treścią art. 321 kpc był jej żądaniem w tym zakresie związany.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98§1 i 2 kpc oraz art. 98§1¹ kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Na koszty procesu w rozpoznawanej sprawie złożyła się opłata sądowa w kwocie 200,00 zł, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. Nr z 2020 r., poz. 755), koszty zastępstwa procesowego pełnomocników stron w kwocie po 900,00zł obliczone zgodnie z §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.) i §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) oraz kwota po 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Pozwany przegrał proces w całości, winien więc w całości ponieść jego koszty.

Dlatego też Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.117,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 917,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł pkt 2 sentencji wyroku.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława